

Traktör ile yapılan nakliyecilik faaliyetinin ve zirai hizmet susnulmasının vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	47423198-120[53-2013/4]-3
Tarih	11.04.2014

T.C.

ÇANAKKALE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 47423198-120[53-2013/4]-3

11/04/2014

Konu : Çiftçilik işi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, traktörünüz ile nakliye işi yanında çiftçilikle uğraştığınızı ve traktörünüzü köy halkının zirai (çift sürme, ekim işi vb.) işlerinde kullandığınızı belirterek, traktörünüzle köy halkına yapmış olduğunuz söz konusu zirai işlerinin vergi kapsamında olup olmadığı ve yapılan bu işlere ilişkin tahsilat makbuzu düzenlenip düzenlenmeyeceği hususlarında görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinde "zirai faaliyet; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiatın istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların ürünlerinin istihsalini, avlanmasını avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu ürünlerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade eder." denilmiş ve yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelere zirai işletme, bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (adi şirketler dahil) vergiye tabi olsun veya

olmasınlar çiftçi ve bu faaliyetler neticesinde istihsal olunan maddelere de mahsul denileceği hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 53 üncü maddesinde; "Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, bu kanunun 94 üncü maddesine göre hâsılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir. 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyette bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir." hükmü yer almaktadır.

Yine aynı Kanunun 53 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler, yazılı olarak vergi dairesinden istemde bulunmaları halinde izleyen vergilendirme dönemi başından, işe yeni başlayanlar, işe başlama tarihinden itibaren gerçek usule geçebilirler. 54 üncü maddede yazılı ölçüleri aşanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren gerçek usulde; gerçek usule tabi olanlardan bu ölçülerin altında kalanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilirler.

Mezkur Kanunun "Vergi Tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddenin devamındaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hüküm altına alınmış olup, aynı fıkranın (11/c-ii) numaralı bendine göre, zirai faaliyet kapsamında ifa edilen "Diğer hizmetler" için % 4 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 03.03.2003 tarih ve 242 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde; zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmetlere ilişkin olarak esnaf muaflığından yararlananlara yapılacak ödemeler ile, kazancı gerçek usulde tespit edilmeyen çiftçilere yapılacak ödemelerin gider pusulası düzenlenmesi suretiyle yapılmasının (bu çiftçilerden zirai ürün alınması durumu hariç), 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesi ile Bakanlığımıza verilen yetkiye istinaden uygun görüldüğü açıklanmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve yapılan açıklamalar çerçevesinde; çiftçilerin zirai işletmeleri ile tarımsal alet ve makinelerini kiraya vermeleri veya bunları el emekleri ile birleştirmek suretiyle yaptıkları hizmetler, zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmet olarak kabul edilmektedir. Bu çerçevede, traktörünüzle yaptığınız nakliyecilik işinin ticari kazanç, yine traktörünüzle köy halkına yaptığınız çift sürme, ekim işi vb. işlerin ise zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmet kapsamında zirai faaliyet olarak değerlendirilmesi ve Gelir Vergisi Kanununun 54 üncü maddesinde belirlenen işletme büyüklüğü ölçüsünü aşmamak şartıyla elde etmiş olduğunuz zirai kazançların tevkifat yapılmak suretiyle

vergilendirilmesi gerekmektedir.

Buna göre, sahip olduğunuz traktörünüzle, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılanlara zirai hizmette bulunmanız halinde tarafınıza gider pusulası düzenlenmesi ve ödenecek bedeller üzerinden % 4 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir. Ancak, bunların dışında kalan kişilere (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler) ifa edeceğiniz zirai hizmet karşılığında tarafınıza yapılacak ödemeler üzerinden tevkifat yapılmayacak olup, herhangi bir belge düzenlenmesine de gerek bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026